

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

RPO-752585- I/13/AM

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, dnia

07 11 2013

Pan

nadinsp. Dariusz Działo

Komendant Stołeczny Policji

ul. Nowolipie 2

00-150 Warszawa

**Zespół Prawa Konstytucyjnego
Międzynarodowego**

Rzecznik Praw Obywatelskich, jako organ stojący na straży wolności i praw człowieka i obywatela, w tym również na straży realizacji zasady równego traktowania, działając na podstawie art. 9 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o *Rzeczniku Praw Obywatelskich* (Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147, z późn. zm.), podjął z własnej inicjatywy sprawę umieszczenia symbolu graficznego „zakaz pedałowania” w klubie Zakątek przy ul. Chmielnej 5 w Warszawie. Zgodnie z informacją prasową, na podstawie której Rzecznik powziął wiadomość o sprawie („*Zakaz pedałowania” w knajpie. Barman: - Jak się nie podoba, to są inne miejsca*, wyborcza.pl z dnia 30 października 2013 r.), symbol ten umieszczony jest w lokalu nad barem i zgodnie z opublikowanymi wyjaśnieniami barmana oznacza, że osoby homoseksualne nie są w tym miejscu obsługiwane.

Na wstępie należy zaznaczyć, że symbol „zakaz pedałowania” jest nośnikiem określonych poglądów i stanowi bulwersującą formę ich wyrażenia odnośnie do określonej grupy społecznej. Umieszczenie tego symbolu w miejscu publicznym może zostać ocenione jako działanie mające na celu naruszenie godności, poniżenie i upokorzenie osób homoseksualnych, a także może stanowić przejaw dyskryminacji ze względu na orientację seksualną.

Umieszczenie w miejscu publicznym symbolu „zakaz pedałowania” może w szczególności wyczerpywać znamiona czynu określonego w art. 141 Kodeksu

wykroczeń. Warto podkreślić, że pogląd, zgodnie z którym symbol „zakaz pedałowania” ma charakter nieprzyzwoitego rysunku, o jakim mowa w art. 141 Kodeksu wykroczeń, wyraził m.in. Prokurator Okręgowy w Warszawie w apelacji z dnia 28 listopada 2011 r. złożonej w sprawie rejestracji symbolu „zakaz pedałowania” jako symbolu partii politycznej Narodowe Odrodzenie Polski rozpatrywanej w Sądzie Okręgowym w Warszawie (sygn. akt VII Ns Rej Ew Pzm 11/12).

Wobec powyższego, działając na podstawie art. 12 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o *Rzeczniku Praw Obywatelskich*, zwracam się z uprzejmą prośbą o zbadanie przedstawionej sprawy, rozważenie zastosowania odpowiednich środków prawnych i przedłożenie wyników podjętych czynności.

DYREKTOR ZESPOŁU
Miroslaw Wróblewski

Załącznik:

- apelacja Prokuratora Okręgowego w Warszawie z dnia 28 listopada 2011 r. w sprawie o sygnaturze akt VII Ns Rej Ew Pzm 11/12.

PROKURATURA WARSZAWA

Wydział Spraw Cywilnych
Dział Spraw Cywilnych
ul. Chocimska 28
00-791 Warszawa

Warszawa, dnia **28** listopada 2011 r.

II Pc 1108/11
dot. sprawy sygn.
VII Ns Rej. Ew Pzm 77/09

**Sąd Apelacyjny
w Warszawie
za pośrednictwem
Sądu Okręgowego
w Warszawie
VII Wydział Cywilny Rejestrowy**

**Wnioskodawca:
Partia Polityczna
„Narodowe Odrodzenie Polski” – Ew P 58
z siedzibą w Warszawie
ul. Kredytowa 6/22
00-062 Warszawa
reprezentowana przez
prezesa Adama Gmurczyka**

**Uczestnik:
Prokurator Okręgowy w Warszawie
ul. Chocimska 28
00-791 Warszawa**

Apelacja

Prokuratora Okręgowego w Warszawie od postanowienia Sądu Okręgowego w Warszawie, wydanego w dniu 25.10.2011 r., w sprawie z wniosku partii politycznej „Narodowe Odrodzenie Polski” o wpisanie zmian do ewidencji partii politycznej znaków graficznych – sygn. akt VII Ns Rej. Ew Pzm 77/09, którego odpis doręczono wnioskodawcy dnia 14.11.2011 r., a prokuratorowi w dniu 24.11.2011 r.

Na podstawie art. 12 pkt 5 ustawy z dnia 27.06.1997 r. o partiach politycznych /tj. Dz.U. z 2001 r. Nr 79, poz. 857 ze zm./, w zw. z art. 60 § 2 kpc, art. 367 § 2 kpc, 368 § 1 kpc i art. 369 § 1 kpc.

zaskarżam:

wyżej wymienione postanowienie w całości.

zarzucam:

- 1) naruszenie przepisu prawa materialnego, tj. art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 27.06.1997 r. o partiach politycznych /tj. Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 857 ze zm./ polegającego na niesłusznym uznaniu zgłoszonego wniosku za zgodny z przepisami prawa,
- 2) naruszenie prawa procesowego przez uchybienie art. 282 § 1 kpc, poprzez zaniechanie odebrania przyrzeczenia od specjalistów nie będących biegłymi z listy biegłych sądowych, którym Sąd zlecił wykonanie opinii, przed rozpoczęciem czynności.

Na podstawie art. 368 § 1 pkt 5 kpc wnoszę o:

uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Uzasadnienie

Sąd Okręgowy w Warszawie zaskarżonym postanowieniem – wbrew nakazowi z art. 12 ust. 1 ustawy o partiach politycznych – wpisując do ewidencji partii politycznych symbole graficzne : „Krzyż i Miecz”, „Orzeł w koronie z krzyżem z różgami liktorskimi i toporem”, „Krzyż Celtycki” i „Zakaz Pedalowania” zapewnił tym symbolom nieuzasadnioną ochronę prawną. W/w znaki graficzne, w ocenie prokuratora, odnoszą się do treści wskazanych w art. 256 § 1 i 2 ustawy z dnia 06.06.1997 r. Kodeks karny /Dz.U. Nr 88, poz. 553 ze zm./ zwanej dalej Kodeksem karnym – pierwsze trzy są nośnikami symboliki faszystowskiej i nacjonalistycznej, zaś czwarty – ma charakter nieprzyzwoitego rysunku, o jakim mowa w art. 141 ustawy z dnia 20.05.1971 r. Kodeks wykroczeń /tj. Dz. U. z 2010 r. Nr 46, poz. 275 ze zm./ zwanej dalej Kodeksem wykroczeń. Ochrona prawna tego rodzaju symboli może prowadzić do nietolerancji, a wręcz nienawiści narodowościowej i społecznej. Różgi liktorskie są symbolem używanym przez ruch faszystowski, krzyż celtycki jest symbolem neofaszystowskim, a krzyż i miecz ma wymowę nacjonalistyczną, zaś nieprzyzwoity rysunek „zakaz pedalowania”, nie tylko jest obraźliwy i upokarzający, ale podsycza nienawiść do osób o innej orientacji seksualnej.

Usankcjonowanie nieprzyzwoitego znaku „zakazu pedalowania” przez Sąd Okręgowy jest sprzeczne z podstawowym aktem prawnym regulującym ramy prawnie dozwolonych zachowań, bez dyskryminowania jakiegokolwiek grupy, tj. Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 02.04.1997 r., która w art. 32 stanowi: „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne. Nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiegokolwiek przyczyny”. Sąd Okręgowy dokonując rejestracji w/w symbolu naruszył Traktat z Lizbony zmieniający Traktat o Unii Europejskiej i Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, sporządzony w Lizbonie w dniu

13.12.2007 r. /Dz.U. z 2009 r. Nr 203, poz. 1569/, który w art. 5b stanowi, że: „Przy określaniu i realizacji swoich polityk i działań Unia dąży do zwalczania wszelkiej dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną”.

W związku z powyższym niedopuszczalne jest wprowadzenie do obrotu prawnego w/w symboli graficznych poprzez ich wpisanie do ewidencji partii politycznych.

Podstawą zaskarżonego orzeczenia jest opinia sporządzona na polecenie Sądu Okręgowego przez językoznawcę dr Pawła Nowaka i historyka mgr Roberta Kamińskiego. Zgodnie z art. 282 § 1 kpc przed rozpoczęciem czynności każdy biegły składa przyrzeczenie w ustawowo sformułowanej rocie, a jedynie za zgodą stron biegły zostaje zwolniony z takiego obowiązku. W niniejszej sprawie Sąd nie zwrócił się do strony, aby wyraziła stanowisko w tej kwestii. Jak stwierdził Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 29.09.2010 r./sygn. akt V CSK 29/10, LEX nr 787470/ „znaczenie przyrzeczenia polega na przypomnieniu o obowiązku sumiennego i bezstronnego wykonania powierzonej funkcji biegłego oraz złożenia rzetelnej opinii, zgodnej z wiedzą i przekonaniem biegłego”.

Sąd Najwyższy stwierdził także, iż „złożenie przez biegłego przyrzeczenia dopiero po złożeniu opinii na piśmie, ale przed zakończeniem czynności biegłego w danej sprawie, nie pozbawia tej opinii wartości dowodowej”.

W rozpatrywanej sprawie Sąd orzekający nie odebrał od ekspertów składających opinię koniecznego dla prawidłowego przeprowadzenia czynności dowodowej przyrzeczenia, zarówno przed ich powołaniem, jak również po sporządzeniu przez nich owej opinii.

Zaniechanie przez Sąd Okręgowy dopełnienia tej czynności przewidzianej art. 282 § 1 kpc pozbawia sporządzoną ekspertyzę charakteru opinii sądowej.

Zatem nie mógł ten dokument stanowić podstawy do dokonywania ustaleń przez Sąd oraz formułowania wniosków, które posłużyły następnie do wydania zaskarżonego orzeczenia.

Jednakże ocena symboli: „Krzyż i Miecz”, „Orzeł w koronie z krzyżem i różgami liktorskimi i toporem”, „Krzyż Celtycki” wymaga wiedzy historycznej, a tym samym wiadomości specjalnych. Zgodnie z art. 278 § 1 kpc w wypadkach wymagających wiadomości specjalnych zasięga się opinii biegłego. Ponieważ ekspertyza dr Pawła Nowaka i historyka mgr Roberta Kamińskiego została przeprowadzona bez odebrania przyrzeczenia od wymienionych jako biegłych dokument ten wadliwie został potraktowany przez Sąd jako opinia biegłych. Tymczasem stanowi dowód z dokumentu prywatnego i nie mógł zostać wykorzystany przez Sąd do oceny tych symboli.

Poza wszystkim podkreślić należy, że ekspertyza ta jest wadliwa, a tezy przedstawione przez jej autorów są co najmniej wątpliwe. Symbol graficzny „zakaz pedałowania” nie tylko narusza ogólnie przyjęte normy i zasady współżycia społecznego, jest nieprzyzwoity, ale przede wszystkim propaguje społecznie szkodliwą homofobię. Pozostałe z wymienionych symboli propagują szkodliwe społecznie treści, co pozwala stwierdzić, że wniosek o ich zarejestrowanie narusza przepisy art. 141 Kodeksu wykroczeń i art. 256 § 1 i 2 Kodeksu karnego.

Co prawda stosownie do art. 233 § 1 kpc Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, jednakże w tej sprawie zasada swobodnej oceny dowodów została przez Sąd Okręgowy przekroczona.

Prokurator Prokuratury Okręgowej

w Warszawie

Elżbieta Kurek

**W załączeniu:
2 odpisy apelacji**